

Par brīvību

33 Tie Viņam atbildēja: "Mēs esam Ābrahāma dzimums un nekad neesam bijuši neviena cilvēka vergi. Kā tad Tu saki: jūs būsiet brīvi?"

34 Jēzus viņiem atbildēja:

"Patiesi, patiesi Es jums saku: ikviens, kas grēku dara, ir grēka vergs.

35 Bet vergs nepaliek visu mūžu mājās; Dēls gan paliek visu mūžu.

36 Ja nu Dēls jūs darīs brīvus, jūs patiesi būsiet brīvi."

Jāņa ev. 8,33-36

Mīļā draudze!

Es sākumā gribētu sarīkot mazu aptauju. Pirmais jautājums ir tāds: vai jūs domājat, ka esat brīvi? Lūdzu paceliet rokas. Kur un kad jūs neesat brīvi? Kas jūs verdzina?

Šodienas tekstā Jēzus templī sarunājas ar cilvēkiem, kuriem Viņš liekas interesants. Jānis saka, ka tie bija jūdi, kas bija sākuši Viņam ticēt. Bet, līdzīgi kā tas ir ar daudziem kristiešiem, viņi vēl nebija nonākuši līdz kodolam, paliekot virspusē. Jēzus viņiem saka: "Ja jūs paliekat Manos vārdos, jūs patiesi esat Mani mācekļi, un jūs atzīsiet patiesību, un patiesība darīs jūs brīvus."

Uz to Jēzus sarunu partneri atbild, ka viņi kā Ābrahāma dzimums nekad nav bijuši vergi, tāpat viņiem nav nepieciešams kļūt brīviem.

Tie uzskata, ka uz viņiem attiecas tā Dieva svētība, ko saņēma Ābrahāms, kad uzticējās Dievam, atstājot savu dzimteni un dodoties uz apsolīto zemi, kur viņam būšot daudz pēcteču. Tie lepojas par to, ka ir Ābrahāma dēli. Šī ticība viņiem dod pašapziņu, it īpaši apstākļos, kad ir jāsadzīvo ar citām tautām, tostarp, romiešu okupantiem. Mēs varētu to salīdzināt ar latviešiem, kas ir lepni par savu tautu, savu zemi, ir lieli patrioti, kas ir pārliecināti, ka latvietība ir mūžīga vērtība.

Tomēr viņi nav sapratuši Jēzu. Jēzus nerunā par ārēju brīvību, vai par brīvību, ko var mantot no saviem tēviem. Viņš runā par garīgu brīvību. Lai to izprastu, vispirms ir jānonāk pie patiesa sava stāvokļa novērtēšanas, kad cilvēks apzinās, kur viņš atrodas, kas viņš vai viņa ir. Jēzus saka viņiem: "Ikviens, kas grēku dara, ir grēka vergs." Jēzus nesaka tiem uz acs, ka viņi ir grēcinieki. Viņš runā vispārīgi, lai paši sāk domāt, vai teiktais attiecas uz viņiem. "Ikviens, kas grēku dara, ir grēka vergs." Tas, kas grēko, parasti to nedara tikai vienreiz vien, bet regulāri. Varbūt, ka cilvēks pat neapzinās, ka grēko. Tajā brīdī tas ir pilnīgi pakļāvies savai vēlmei, savam priekšstatam. Viņš ar visu savu gribu vēlas darīt pāri, vēlas iedzert, iegūt, aprunāt, uzkundzēties. Tik tiešām, tāds cilvēks nevalda pār sevi, bet grēks valda pār viņu. Pēc būtības tā ir neuzticēšanās Dievam un Jēzum, tā ir elku pielūgšana, ka es savu iekāri lieku pirmā vietā.

Cilvēks, kas ir vergs, dara labu tikai tāpēc, ka sagaida atlīdzību par to, un nedara sliktas lietas tikai tāpēc, ka baidās no soda. Tiklīdz viņa kungs ir prom, tas var atgriezties pie savas patiesās būtības un ļauties savām dziļākajām

vēlmēm. Jēzus saka - tāds cilvēks nepaliek visu mūžu mājās, kā to dara Dēls. Tātad viņam nav pastāvīgas attiecības ar Dievu, tam nākas atstāt Tēva mājas, jo seko velnam un nāvei, ejot uz iznīcību.

Kā mēs varam iegūt to brīvību, par ko Jēzus runā? Kā varam palikt Tēva mājā, būt kopā ar Dievu nevis tikai uz mirkli, bet visu laiku?

Jēzus saka- mums ir nepieciešams pestītājs, kāds, kas mūs atbrīvo. *"Ja nu Dēls jūs darīs brīvus, jūs patiesi būsit brīvi."* Tātad caur Jēzu mēs saņemam šo brīvību. Tas ir kaut kas cits, nekā klausīt ārējiem priekšrakstiem, ko mēģinām pildīt ar savu gribasspēku. Tā ir aktīva paļaušanās uz to, ka mani grēki ir piedoti, ka Jēzus ir atdevis Savu dzīvību pie krusta arī manis dēļ, lai es nekad neaizmirstu, ka Dieva mīlestība nes mani ar visām nepilnībām un grēkiem. Šī Dieva beznosacījumu mīlestība ir pamats tam, ka varu dzīvot kā brīvs cilvēks, jo man nav vairs jāskatās uz sevi, uz savu cenšanos, savām prasmēm un zināšanām, bet es varu atrast patvērumu Dieva vārdā, kas mani atbrīvo, pieņem, piedod, sargā. Tas ir milzīgs atvieglojums, ka varu jebkurā brīdī atgriezties pie Dieva, kas mani mīl. Cik skumji ir, ja nav kur atgriezties, ja izslēdz Dievu no savas dzīves.

Katoļu mūks Tomass Mertons savā autobiogrāfijā raksta, kā viņš mēģināja padzīt savu jaunāko brālīti, kad tas kopā ar citiem puisiem cēla būdu. Mazajam brālītim birst asaras, jo nesaprot, kāpēc viņš nevar būt kopā ar savu vecāko brāli. Mertons raksta: "Savā ziņā šī briesmīgā situācija ir visu grēku prototips: šī apzinātā vēlēšanās noraidīt nesavtīgu mīlestību tā kaprīzā iemesla dēļ, ka šo mīlestību negribam. Mēs vēlamies no šīs mīlestības nošķirties. Mēs to noraidām pilnīgi un galīgi un neatzīstam vienkārši tāpēc, ka mums nepatīk būt mīlētiem."

Mēs šodien atceramies Reformāciju, kad Mārtiņš Luters caur Svēto Rakstu lasīšanu no jauna atklāja evaņģēliju, labo vēsti, kas balstās Dieva žēlastībā, nevis cilvēka darbos. Luters pēc ilgas meklēšanas beidzot saprata, ko nozīmē brīvība Kristū, ka tev nav jādzīvo savas sirdsapziņas pārmetumos, ar bailēm no mūžīgas pazušanas ellē. Es jums gribu nolasīt, ko Luters rakstīja savam valdniekam, kūrfirstam Frīdriham, brīdī kad viņš atgriezās no sava drošā patvēruma Vārtburgas pilī uz Vitenbergu, kur viņu gaidīja vajāšanas un briesmas: "To es jums, Jūsu žēlastība kūrfirst, rakstu ar nodomu, lai Jūs zinātu, ka atgriežos Vitenbergā daudz augstākā, nekā tikai kūrfirsta aizsardzībā. Es arī nedomāju lūgt Jūsu žēlastības kūrfirsta aizsardzību. Jā, es domāju, ka pats varētu aizsargāt Jūsu žēlastību labāk nekā Jūs mani. Turklāt ja es zinātu, ka Jūsu žēlastība kūrfirsts grib un var mani sargāt, tad nemaz nenāktu. Šajā lietā nevar palīdzēt ne šķēps, ne zobens; te jādarbojas Dieva žēlastībai – bez visām cilvēku rūpēm un līdzdalības. Tādēļ – kas visstiprāk tic, tas vislabāk varētu mani šeit aizsargāt. Bet, tā kā tagad jūtu, ka Jūsu žēlastība kūrfirsts vēl ir ticībā vājš, es nekādā ziņā nevaru uzskatīt Jūs par šo vīru, kurš spētu mani aizsargāt un paglābt. Ja Jūsu žēlastība ticētu, Jūs redzētu Dieva godību; bet, tā kā Jūs neticat, Jūs arī to neesat redzējis."

Lai Dievs arī jums dāvina tādu ticību, kas ļauj būt brīvam no bailēm un soda. Āmen!